

י"ד אדר א' ה'תשע"ד 14.2.14

מגזין מס' 267

שבת פרשת כי תשא

קשר- שבועי מאת הרב יאיר קלב

הכתבן הלבוי

כשהדומם יתחיל לדבר...

בקשר ל"עתיד לבא" נאמר: "אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה".
 עתה מחריש ה"דומם". דורכים עליו - והוא שותק. אך יבא זמן בגילויים
 שבעתיד, והדומם יתחיל לדבר, לספר, ויתבע: אם תוך כדי הליכה לא
 הרהרו או שוחחו בדברי תורה - מדוע דרכו עליו?!

האדמה עליה דורכים ממתינה אלפי שנים, מאז ששת ימי בראשית -
 כאשר בינתיים דורכים עליה כמה ברואים בעלי חיים כו' - שתדרוך שם
 כף רגלו של יהודי, שני יהודים, וישוחחו בדברי תורה. ובאם לאו -
 אומרת היא: הרי אתה כמו בהמה!

(מעובד על פי ה'יום-יום' ט"ו אדר א')

בקרו אותנו באתר

www.tanyaor.com המחודש

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

ספר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

לוח שישורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: האירוע בישוב אחיה נדחה למוצ"ש כ"ט אדר א' 1/3/14, פרטים בטבלה.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי י"ג אדר א' 13/2/14	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
ראשון ט"ז אדר א' 16/2/14	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
שני י"ז אדר א' 17/2/14	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רוזנטל 054-472-49-06
שלישי י"ח אדר א' 18/2/14	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי י"ט אדר א' 19/2/14	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	שלומי 054-2-163-648
רביעי כ"ו אדר א' 26/2/14	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms

אירועים מיוחדים בחודש אדר א'

מוצ"ש ט"ו אדר א' 15/2/14	קיבוץ נען	בית הכנסת בקיבוץ (בית שיקמה)	19:30	חד פעמי	ירון חרפק 050-8-770-279
שני כ"ד אדר א' 24/2/14	באר שבע	בית הכנסת "זוהר הרקיע" רח' רנה קסן 64 (לנשים בלבד)	20:30	חד פעמי	זהבית 052-3-696-163
מוצ"ש כ"ט אדר א' 1/3/14	ישוב אחיה	פרטים אצל איש הקשר	20:30	חד פעמי	מנחם 054-3-980-141

הלכה ומנהג....

לבע מצוות בני נח

"אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו. ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם. שפך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלקים עשה את האדם." (בראשית ט', ד'-ו')

ב. האיסור לגדף, חלילה, את שמו של הבורא.

ג. איסור הרציחה, אפילו של עוברים במעי עמם.

ד. איסור העריות - אשת אביו, אשת איש, אימו, אחותו מאמו, משכב זכר ובהמה.

ה. איסור גזל, עושק וכדומה, אפילו פחות משווה פרוטה.

ו. איסור אכילת איבר מן החי (אבר שנכרת מהחיה בעודה בחיים). איסור זה כולל ומתייחס לכל בעלי החיים ללא יוצא מן הכלל.

ז. חיוב הקמתה של מערכת משפטית שתבטיח צדק ויושר בכל אתר ואתר, כולל אכיפה וענישה.

חז"ל דרשו כי גם אומות העולם מחוייבים בקיום ושמירת כל עניני היהדות המתחייבים מצד השכל האנושי, כגון: כיבוד אב ואם, והדרת פני זקן וכדומה. בנוגע לכל האמור כתב הרמב"ם: "כל (בן נח) המקבל שבע מצוות ונזהר לעשותן - הרי זה מחסידי אומות העולם, ויש לו חלק לעולם הבא. והוא (בתנאי) שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שציווה בהן הקב"ה בתורה, והודיענו על ידי משה רבנו שבני נח מקודם נצטוו בהן. אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת, אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם, ולא מחכמיהם" - כלומר, שעליו לקבל על עצמו קיומן של מצוות אלו מצד ענין

שבע מצוות בני נח הן אותן

מצוות שבהן נצטוו כל בני נח שאינם מזרע אברהם. שש מתוכן כבר ניתנו לאדם הראשון ובמצוה השביעית נצטווה נח. מצוות אלו קיבלו תוקף

מלא רק בשעת מתן תורה, מכיון שאז נצטווה עם ישראל לדאוג לכך שכל בני אנוש יקיימו אותן. מכאן, שעל כל יהודי חלה החובה להפיץ בקרב האינם יהודים שעמם הוא בא במגע את שבע מצוות בני נח. כמו כן עליו להיזהר שלא לגרום לבני נח לעבור על אחת מהמצוות הללו.

מעטים עסקו בענין זה בעבר, שכן פעילות שכזו לא תמיד היתה אפשרית ואף היה בה משום סכנה. ואילו כיום, לא זו בלבד שאין סכנה בדבר, אלא שפעולה זו מעוררת ערבות הדדית, הערכה וסיוע של אומות העולם כלפי העם היהודי. הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו עורר על חשיבות הדבר ויצא ב'מבצע' להפצת שבע מצוות בני נח, בהדגישו כי ההשפעה על אומות העולם לקיים מצוות אלו פועלת זירוז הגאולה.

שבע המצוות:

א. האיסור לעבוד עבודה זרה (שהצד החיובי שלה הוא: אמונה בא-ל אחד).

האמונה שלמעלה מטעם ודעת.

הלכה למעשה

יהודי הבא במגע עם אינם יהודים ורוצה להשפיע עליהם בענין שבע מצוות בני נח, עליו להשתדל שיהיה שם שמים שגור תמיד בפיו (בשפתם, כמובן). ובכל

שיחה ומפגש עמם - כשם שאומר בשיחה עם יהודי 'בעזרת ה', 'אם ירצה ה' וכיוצא בזה - יאמר זאת גם לאינו יהודי בשעה שמתענין בשלומו, או כאשר עוסק עמו במסחר. ונמצא כי המנהיג עצמו תמיד בדרך זו מקיים הוא בזה את מבצע הפצת שבע מצוות בני נח.

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

האמונה ביטלה את הגירוש

"בשלב כלשהו החלה להתגבש דעה כללית בקרב ההוללים כי יש לגרש אחת ולתמיד את כל היהודים מאדמת פולין. אך מכיון שכחם של הרוזנים שהשתתפו במשתה היה מוגבל, נמנו וגמרו לסלק בשלב ראשון את היהודים מהאזורים שבתחומי שליטתם והשפעתם.

"דאגה עמוקה מילאה את לבו של הגרף שלנו. 'ומי ינהל את עסקינו?', הרהר שאל בקול רם, 'הלוא כולנו מחזיקים באחוזותינו יהודים המשמשים בתפקידים ניהוליים כאלה ואחרים; מה נעשה בלעדיהם? האם נפקיד את רכושנו ועסקינו בידי האיכרים הנבערים?!'

"דבריו של הגרף נכנסו באוזני חבריו וזרעו בלבבם בלבול. ידיהם של כמה מהנוכחים רפו והם כבר נטו לתמוך בביטול רעיון הגירוש של היהודים. אבל היו ביניהם כמה שונאי ישראל מרים, שהתעקשו בכל זאת 'להיפטר מן היהודים המנוולים'.

"לאחר חילופי דברים וצעקות החליטו הבאים כי למעשה אין סתירה בין הדברים – היהודים ככלל יגורשו ורק מנהלי האחוזות ושאר נושאי התפקידים החיוניים יישארו. קודם שנפרדו לדרכם הטילו הגרפים על שלושה מביניהם לקבוע סופית את פרטי תכנית הגירוש.

"כל זה התרחש לפני שבוע בדיוק", המשיך הבעש"ט. "אתמול קרא הגרף לר' נפתלי, והכניסו לסוד התכנית. ר' נפתלי שמע על גזרת הגירוש הנרקמת והולכת ובטנו התהפכה. לבו הלם בחזקה וחיוורון הציף את פניו. הגרף סיים את דבריו וציפה לשמוע את תגובתו של ר' נפתלי. "ר' נפתלי התעטף בשתיקה ובחן את פני הדברים. פתאום החל לחזק את עצמו באמונה וביטחון בה. אט

דוק של דאגה כיסה את פניו של הבעש"ט (הבעל שם טוב). תלמידיו כבר ידעו כי זה סימן אשר שעת צרה היא לישראל. למודי ניסיון מן העבר התחזקו התלמידים בתפילה ובתשובה, בתקווה להעביר את רוע הגזרה. כך עברו כמה ימים ופניו של הבעש"ט מוסיפות להקרין דאגה.

חלף שבוע. יום אחד, בשעת צהריים, נהרו לפתע פני הבעש"ט. "מזל טוב, חבריה קדישא!", קרא הבעש"ט לתלמידיו ושתי עיניו זורחות, "הבה נשב ונאמר בצוותא 'לחיים', ונודה לקב"ה על שהציל את עמו". שמחו התלמידים והסבו סביב השולחן ורבים בראשם.

מטבע הדברים היו הכל סקרנים לדעת את המסתתר מאחורי הקלעים. כעבור כמה רגעים פתח הבעש"ט וסיפר:

"באחוזתו המפוארת של גרף פלוני, אחד הגדולים והעשירים בגרפי פולין, עובד ר' נפתלי. יהודי זה, איש צנוע ופיקח, מנהל כבר שנים את אחוזתו המשגשגת של הגרף. ידו של הגרף לא משה מידו של ר' נפתלי, והוא אינו עושה צעד קטן או גדול בעסקיו, בלי לשאול את פיו של המנהל היהודי.

"יום אחד נערך משתה הוללות גדול באחוזתו של הגרף. למשתה הגיעו רוזנים ובני אצולה מכל האזור. בעיצומו של המשתה החל אחד הרוזנים לדבר סרה ביהודים. חיש מהר החזיקו אחריו רוזנים נוספים, שהטילו ביהודים כל מום ורפש אפשריים. זה אומר 'גנבים הם', שני מוסיף 'נוכלים הם', ושלישי טוען כי 'היהודים עושקים את פרנסת הפולנים'.

אנוכי כי שומר ישראל שבשמים לא ינום ולא יישן. אין בלבי ספק כי הגזרה תתבטל, האלוקים ישיב לשונאינו כגמולם, והימים הללו ייפכו לנו לששון ולשמחה. ואני כבר רוקד על שמחת הנס שעתיד להתרחש'.

"דבריו של ר' נפתלי עוררו מחשבות בלבו של הגרף. הלה כינס כמה מחבריו, ולאחר מחשבה נוספת ונתינת הדעת לתוצאות נוספות של הגירוש, חזרו בהם מכוונתם. "בדרך הטבע", סיים הבעש"ט את דבריו, "מי שתכננו

את הגירוש - כלומר, הגרפים - הם גם מי שחזרו בהם מכוונתם. אולם מצד האמת, מי שבזכותו נתבטלה הגזרה הוא ר' נפתלי. אמונתו התמה בקב"ה וביטחונו המלא בישועת ישראל - הם שהביקעו את שערי השמים ועוררו רחמים על עם ישראל".

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

אט סילק מעליו כל חשש ודאגה והגביר את תקוותו כי ה' אלוקי ישראל יעמוד לימין עמו גם בפעם הזאת. לפתע פרץ ר' נפתלי בריקוד נלהב. הגרף הביט על מנהל אחוזתו בדאגה ובחשש כי הבשורה הקשה שיבשה את דעתו.

"דקות ארוכות נמשך ריקודו של ר' נפתלי בעודו ממלל מילות תודה והלל לה', דברים שהגרף הפולני כמובן לא יכול להבין. כשנרגע מעט וחדל מלרקוד, דרש ממנו הגרף הסבר להתנהגותו התמוהה.

"הביט ר' נפתלי בגרף בחיוך ואמר: 'בהיסטוריה למודת הסבל של העם היהודי היו לא מעט גזרות קשות שאיימו עלינו. המצרים עינו אותנו בפרך, היוונים ביקשו להעבירנו על דתנו, המן הרשע רצה להשמיד ולהרוג ולאבד את כולנו. ובכל פעם, הפך הקב"ה את מחשבת השונאים על פיה וחולל לנו נס הצלה. כעת מבקשים גם אתם לגרשנו מבתינו, על זקנינו, נשותינו ועוללינו. בטוח

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת כי תשא

מניין ישראל באמצעות מצות מחצית השקל

אף שפרשת חטא העגל, אודותיה נלמד בהמשך הפרשה, הביאה מגיפה על עם ישראל, מכל מקום, חיבתם של ישראל עודנה קיימת לפני הקב"ה. עתה, לאחר שסלח להם, מצוה ה' את משה למנותם משום חיבתם. לשם כך, על משה ליטול מטבע ששווייה מחצית השקל מכל בן ישראל מבין עשרים שנה ומעלה (תרומה המיועדת ליציקת אדני המשכן ולכפרה על חטא העגל) ובאמצעות ספירת המטבעות יודע גם מניינם.

כיוור הנחושת

ה' מצוה את משה אודות פרטי כיוור הרחצה, פריט קודש נוסף למשכן (מלבד הארון, המזבחות, המנורה, השולחן וכו'), אודותם למדנו בפרשות הקודמות). הכיוור, עשוי נחושת, יוצב בין אוהל מועד לבין המזבח החיצון על גבי כן (=רגל, בסיס), עשוי אף הוא נחושת. בכיוור יטהרו הכהנים ידיהם ורגליהם, קודם עבודתם במשכן.

שמן המשחה, הכנתו ושימוש

כאמור בפרשה הקודמת, פרשת תצוה, הכנת המזבח וכל כליו וכן הכנת אהרן ובניו הכהנים לקדשם לעבודת הקודש, ייעשה ע"י משיחתם בשמן מיוחד, 'שמן המשחה'. ה' מצוה את משה אודות הכנת השמן, ומפרט פרטי החומרים השונים מן הצומח (ראש מור דרור, קינמון, קנה בושם, קידה ושמן) וכן את הכמויות הנדרשות להכנתו. ומוסיף ה' ומזהירו כי אין למשווח זרים בשמן זה וכי אין

לעשות כמתכונתו לשום תכלית אחרת, לבד השימוש בו לשם קדושת המשכן. העובר על הציווי דינו כרת.

קטורת הסמים, הכנתה ושימושה

פעמיים בכל יום יעלה הכהן קטורת על מזבח הזהב (מזבח הקטורת). את הקטורת, מצוה ה', יש להכין מאחד עשר סממנים (בהם נטף, שחלת, חלבנה, לבונה זכה וכו'), אותם יש לשחוק היטב ולערבם בתערובת אחת. הכנת קטורת זו במתכונתה שלא לצורכי הקטרתה במשכן אסורה גם היא באיסור חמור, והעושה כמותה לזורך הרחה וכדומה דינו כרת.

בצלאל ואהליאב

ה' מצוה את משה להעמיד את בצלאל בן אורי בן חור משבט יהודה בראש עושי מלאכת המשכן על כליו וכל נספחיו. ולצידו, לעזר לו, ימונה אהליאב בן אחיסמך משבט דן. רוח חכמה, בינה ודעת שמיימית תשרה על השניים במיוחד לשם ביצוע משימתם הקדושה כנדרש.

קדושת השבת ושמירתה

עתה, בסמוך לציווי הקמת המשכן, מצוה ה' את משה אודות קדושת השבת ושמירתה. יום השביעי הינו יום מנוחה ושבתה מכל מלאכה, גם ממלאכת הקמת המשכן. הקב"ה מכנה את השבת "אות ביני וביניכם". השבת מסמלת את הקשר העצמי בין בורא שמים וארץ (שכילה מלאכתו ושבת ביום השביעי) לבין עם ישראל, העם הנבחר.

לוחות הברית

של משה יקים לו תחתם עם חדש.

משה אינו מסכים בשום פנים ואופן באומרו כי השמדת העם תהווה חילול ה' בעיני כל העמים. הוא מתחנן לפני ה' כי יחוס על עמו ובתוך הפצרותיו הוא מזכיר גם את זכות האבות - אברהם, יצחק ויעקב. תפילתו מתקבלת והקב"ה חוזר בו מכוונתו להורגם.

שבירת הלוחות והחזרת הסדר על כנו

בי"ז בתמוז, ארבעים יום לאחר עלייתו (בז' בסיון) אל ההר, יורד משה מהר סיני ובידיו לוחות הברית. למרגלות ההר מקבל את פניו תלמידו הנאמן, יהושע בן נון, הממתין שם כבר ארבעים יום לשובו. אף שכבר הודיעו ה' כי חטא העם, בכל זאת, בהתקרבו למחנה, מתחלחל משה למראה המחולות סביב העגל ומשליך בכעסו את לוחות האבן מידי ויהם מתנפצים אל הקרקע.

מיד בהכנסו למחנה משליט משה סדר. הוא משמיד את עגל הזהב ומבקש מאהרן אחיו הסברים. אהרן מגולל בפניו את אשר אירע, ומסביר כי הדברים יצאו משליטתו. אזי נעמד משה בשער המחנה ומכריז: "מי לה' אליו!" לקריאתו מתקבצים ובאים אליו בני לוי, ובפקודתו יוצאים הם להרוג בחרבותיהם בעוברי העבירה מבלי לחוס על ידידים וקרובי משפחה. באותו יום נהרגים כ-3,000 מעובדי העגל.

הלוחות השניים וקרינת עור פני משה

למחרת, בי"ח בתמוז, שוב עולה משה אל ההר, ושוב מבקש הוא את סליחת ה' לעמו. בהקריבו עצמו בעבור הצלת העם מוסר משה את נפשו, באומרו אשר באם לא יתרצה ה' לסלוח - הרי שמבקש הוא כי ימחה שמו מן התורה. ה' מתרצה לתחנוני משה ומצוהו לפסול במו ידיו שני לוחות אבן חדשים, עליהם יחרוט משה בעצמו את עשרת הדברות. אולם בנוגע לחטא העגל, מוסיף ה', הרי שעונשם של ישראל יפרע מהם מעט מעט במהלך כל

בתום מעמד קבלת התורה על ידי משה, נותן הקב"ה בידיו את שני לוחות האבן המרובעים - "מעשה אלוקים המה", עליהם חרותים (באבן הלוחות מינה וביה) עשרת הדברות - "והמכתב, מכתב אלוקים הוא".

חטא עגל הזהב

אף שבני ישראל יודעים מראש כי משה עתיד לשהות במרומי ההר ארבעים יום, בכל זאת, כיון שאינם יודעים אשר יום עלייתו אל הר סיני אינו מן המניין, נופלת אצלם טעות בחישוב הימים [טעותם נובעת מכך שאינם יודעים אשר ארבעים הימים (שנמנו כיממות שלימות - לילה ויום, לילה ויום), החל מניינם רק מן הלילה שלאחר יום עלייתו למרום]. לכן בהגיע יום הארבעים, ומשה מבושש לבוא לפי חישובם המוטעה, חוששים בני ישראל לגורלו ואמונתם בו ובשליחותו האלוקית מתערערת ונסדקת.

כדרכו בכל שעת מבחן, מתחיל המון הערב רב (שנספחו לבני ישראל ביציאתם ממצרים) להסית את העם, ורבים מתקהלים על אהרן בדרישה לתחליף אלילי תחת אמונתם בה' ובמשה עבדו. אהרן, שיודע היטב כי טועים הם, חושש מהבאות ומנסה בכל דרך להרוויח זמן. הוא שולח אותם לקבץ כמויות זהב גדולות, אותן הוא משליך אל האש, ויוצר עגל זהב אלילי. אולם את שעת הקרבת העולות והשלמים לעבודה הזרה וכן את המחולות והאכילה והשתיה סביב עגל הזהב דוחה הוא ליום המחרת.

תחנוני משה משיבים חרון אף ה'

שעות ספורות קודם רדתו מהר סיני, פונה ה' אל משה בדברים קשים: "לך רד, כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים". משה עומד לרדת מגדולתו בשל מעשי הערב רב שסופחו מדעתו אל העם בצאתו ממצרים. ה' מודיעו אשר בדעתו להרוג את עם ישראל כולו ומציע כי מצאצאיו

הדורות עד אחרית הימים.

אך בינתיים על החוטאים להיענש: מגיפה קשה מפילה בעובדי העגל חללים נוספים; ניטלים מן העם הכתרים המיוחדים שקיבלו במעמד הר סיני; גם גילוי השכינה שליוותה אותם בדרכם במדבר מסולקת מעליהם ומעתה יוליכם מלאך ה' בלבד. העם מתאבל על חטאו ועל הסתלקות השכינה.

עוד בהיותו על ההר מנסה משה לבטל גם את גזירת סילוק השכינה מן העם ומבקש מה' שיראהו את כבודו. הקב"ה מתרצה גם לבקשותיו אלה ומלמדו את סדר תפילת י"ג מידות הרחמים, על ידה יעבירו בני ישראל מעליהם קיטרוגים בכל עת צרה וצוקה. כמוכן מזכהו ה' בראיית כבוד השכינה (רק מאחור – "כי לא יראני האדם וחי")

בעקבות חטא העגל אין יכול משה לשכון עוד בתוך מחנה ישראל [גם לא לאחר יום הכיפורים (היום בו נעתר ה' לתחנוניו, באומרו "סלחתי כדברך". ובו ביום קבלו ישראל את הלוחות השניים שהוריד משה מן ההר)], והוא קובע את אהלו מחוץ למחנה. מעתה, כל אימת שיעשה משה את דרכו אל אהלו יהיו פניו קורנות באור אלוקי, ועל פתח אהלו יהיה חונה עמוד הענן כאות לחזרת גילוי

השכינה בישראל. אמנם רק יהושע תלמידו הנאמן יהיה מורשה לשהות בתמידות אצל אוהל משה.

לוחות כפליים לתושיה

בר"ח אלול עולה משה בפעם השלישית אל ה', והפעם, ברדתו מן ההר, מביא הוא עימו את שני לוחות האבנים מעשה ידיו. ה' מתרצה לבקשתו החוזרת של משה ומבטיחו שוב כי בני ישראל יגרשו בניסים גדולים את יושבי הארץ ויירשוה, בתנאי שישמרו את מצוות ה'.

טרם ירדת משה מן ההר עם הלוחות השניים, שב ה' ומזהיר את העם פן ילכו בדרכי גויי הארץ ואיליהם. וחוזר ומזכיר את המצוות שנצטוו בהן העם: חג הפסח, הקרבת בכורות בעלי חיים, קדושת השבת, קדושת שנת השמיטה, חג השבועות, מצות העליה לרגל בשלושת הרגלים (פסח, שבועות וסוכות) ומצות הביכורים.

ביורדו מן ההר קורנות פני משה מאור קדושת ה' השורה עליו. בני ישראל המסונוורים מאור פניו יראים מלקרב אליו, אך משה מקרבם ומוסר להם את דברי ה'. בסיימו את דבריו חוזר משה ועוטה את המסווה על פניו. מעתה, יסיר משה את המסווה רק בשעת גילוי שכינה, ולכשיסיים את העברת המסרים האלוקיים לבני ישראל יחזור ויעטהו על פניו.

שם חסיד הוא שם קדום הנמצא בדברי רבותינו ז"ל גם על אדם הראשון (עירובין יח, ב) והוא תואר השלימות וההפלגה, אם בשכל או במדות או בשניהם יחדיו. אמנם בתורת חסידות חב"ד תואר חסיד הוא: מי שמכיר מהותו העצמי ומעמדו בידיעת התורה ולימודה ומצבו בקיום המצוות; יודע הוא מה שחסר לו ונותן לב ודואג למלאות את החסר, ומרבה במשמעת בדרך קבלת עול.

(מתוך 'היום יום' כ"א אדר א')

דוקא השבירה מצמיחה דרגה נעלית יותר

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"כי תשא את ראש..."

פרשת כי תשא נפתחת בהרמת קרן ישראל - "כי תשא את ראש בני ישראל", אבל בהמשך הפרשה מסופר דוקא על ירידה גדולה של ישראל - חטא העגל. איך יתכן שענין חמור כזה, ראש ושורש לכל החטאים, חטא שגרם ירידה גדולה לעם ישראל ולעולם כולו, יופיע בפרשה ששמה 'כי תשא', והלוא זהו הפך גמור מנשיאת ראש?

גם פרטים שונים בפרשה דורשים ביאור. בהמשך לחטא העגל מתארת התורה את מעלתם של הלוחות הראשונים - "מעשה אלוקים המה, והמכתב - מכתב אלוקים הוא". לכאורה, מתאים יותר לספר אודות פרטי הלוחות בפרשת משפטים, בה ציווה הקב"ה את משה לעלות להר סיני ולקבל את הלוחות, ולא כאן, בפרשתנו העוסקת בחטא העגל. כמו כן יש להבין מדוע קרן עור פניו של משה דוקא כאשר ירד עם הלוחות השניים, ולא כשהביא את הלוחות הראשונים?

התמימות, אבדן התמימות והתיקון שע"י התשובה

פרשת כי תשא מקפלת בתוכה את השלימות של כל עניני העולם, על שלושת השלבים שבהם: ההתחלה, האמצע והסוף. ההתחלה של כל דבר היא כפי שהדבר בא מצד הקב"ה. לאחר מכן בא הדבר בתוך גדרי הבריאה, שאז תיתכן גם ירידה שבאה מצד הבריאה (האמצע). אולם בסופו של דבר מגיעים אל השלב השלישי - העלייה הסופית.

לכן נקראת הפרשה 'כי תשא', שכן בזה מגלה התורה את התוכן הפנימי של כל הענינים. גם הירידה הגדולה ביותר, כמו הירידה שנגרמה בעקבות חטא העגל, היא

ירידה לצורך עלייה, והיא מביאה בעקבותיה את העלייה הגדולה.

יתרון האור הבא מן החושך

חז"ל אמרו: "לא עשו ישראל את העגל אלא ליתן פתחון פה לבעלי תשובה". כמו כן נאמר: "לא היו ישראל ראויין לאותו מעשה". חטא העגל, שגרם ירידה כה גדולה, נועד בסופו של דבר להביא את ישראל לעלייה גדולה עוד יותר.

לכן הפרשה מדגישה את מעלתם של הלוחות הראשונים. הדרגה העליונה הזאת היא שלב ההתחלה, כפי שהדברים באים מצד הקב"ה. לאחר מכן באה הירידה שנוצרת על ידי הבריאה, אבל דוקא על ידי כך מגיעים לעלייה הגדולה של הלוחות השניים.

מעלת הלוחות השניים על הראשונים

הקב"ה אמר למשה רבנו: "אל תצטער בלוחות הראשונים, שלא היו אלא עשרת הדיברות לבד; ובלוחות השניים אני נותן לך שיהא בהם הלכות, מדרש ואגדות... כפליים לתושייה". ועוד אמרו חז"ל: "אלמלא לא חטאו ישראל, לא ניתן להם אלא חמישה חומשי תורה וספר יהושע בלבד". מכאן שדוקא החטא הביא את השפע הגדול של התורה שלא ניתן קודם לכן.

העלייה הגדולה שבאה בלוחות השניים התבטאה גם בכך ש"קרן עור פני משה". מכיון שמשה קיבל אז גילוי חכמה נעלה ביותר, השתקף הדבר בקרני ההוד, בדוגמת "חכמת אדם תאיר פניו". עלייה גדולה זו היא ההכנה לעלייה השלימה שתבוא בגאולה השלימה בקרוב ממש.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'ספר השיחות' תשנ"ב כרך ב')

חסידות על הפרשה כי תשא

את השבת. כלומר, על ידי עבודתם הם 'ממשיכים' תוספת קדושה ביום השבת, יותר ממידת קדושתה מצד עצמה.

(ספר המאמרים ת"ש עמ' 81)

להשפיע מן המיטב גם לשרוי בחושך ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני שני לוחות העדות (לא, יח)

מתן הלוחות למשה היה ביום הארבעים לעליית משה להר, כשגמר הקב"ה את לימודו עמו ("ככלותו"). הרי שעד יום הארבעים למד הקב"ה עם משה, ורק אז נתן לו את הלוחות.

לפנינו לימוד נפלא: בני ישראל עשו את העגל ביום הל"ט (39) לעלייתו של משה להר. נמצא שגם לאחר שעשו את העגל עדיין הקב"ה למד עם משה את התורה (כדי ללמדה אחר כך לישראל), וכמו כן מסר לו אז את הלוחות כדי שימסרם לבני ישראל!

ללמדנו: מחובתנו להשפיע על הזולת בעניני תורה ומצוות גם כאשר מצבו הרוחני רחוק מלהיות כדבעי (כראוי).

(ליקוטי-שיחות, כרך יא, עמ' 179)

מעלה עליונה יותר – מחייבת יותר ושמרו בני-ישראל את השבת (לא, טז)

אמרו רז"ל (בבא קמא נ): "הקב"ה מדקדק עם סביביו (צדיקים הדבקים בו, רש"י) אפילו כחוט השערה". כלומר, אדם שנמצא במעלה עליונה יותר – צריך להיזהר יותר במעשיו.

אי לזאת, ביום השבת, כשכל ישראל שרויים במעלה עליונה יותר, שהרי ניתנת להם אז נשמה יתירה, מצווים הם במשנה זהירות. לכן מזהיר הכתוב – "ושמרו בני ישראל את השבת": ביום השבת צריכים להישמר ולהיזהר בתורה ובמצוות יותר מבשאר ימות השבוע.

(אור התורה כרך ו, עמ' א'תתקס-סא)

להוסיף בקדושת השבת ושמרו בני-ישראל את השבת לעשות את השבת (לא, טז)

הכתוב מלמדנו שיש שתי בחינות בשבת: הראשונה – "ושמרו בני ישראל את השבת", היינו שקדושת השבת קיימת מצד עצמה, וצריכים רק לשמור עליה. על בחינה זו אמרו רז"ל (ביצה יז) "שבת מיקדשא וקיימא" (השבת – קדושתה קיימת).

השנייה – "לעשות את השבת", שישראל "עושים"

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

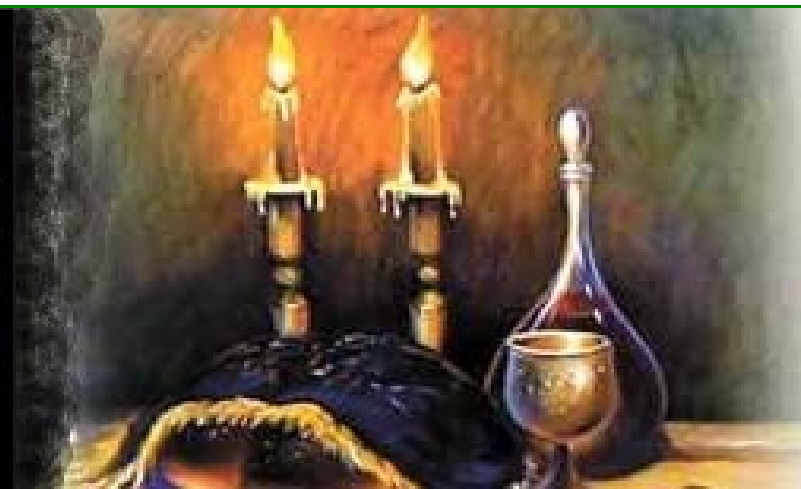
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:03	16:49	י-ם
18:04	17:04	ת"א
18:03	16:54	חיפה
18:06	17:07	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון